

О. П. Радченко

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та управління

О. І. Шавалюк

здобувач кафедри економіки підприємства

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

Об'єктивна необхідність трансформації економіки України обумовлена загальною логікою переходу від економічно неефективної адміністративно-командної моделі до порівняно ефективної ліберально-капіталістичної соціально орієнтованої ринкової моделі організації економічної життєдіяльності суспільства.

Формування в Україні змішаної економічної системи поставило перед державою та суспільством складні і масштабні проблеми. Це обумовлено тим, що процес суспільного реформування охоплює майже всі складові соціально-економічного організму, вимагає узгодженості, синхронізації дій щодо їх перетворень. Додаткова складність виникає внаслідок того, що інститути різних і несумісних економічних систем — командно-адміністративної та ринкової — погано взаємодіють, суттєво знижуючи ефективність функціонування «перехідних економік» [1].

Україна мала найкращі стартові умови для ринкових перетворень серед пострадянських країн. І в той же час продемонструвала чи не найгірші результати. Достатньо сказати, що впродовж 1991-1999 рр. відбувся перманентний економічний спад, причому ВВП скорочувався в середньому на 9,5 % щорічно. На кінець періоду він становив лише 38 % від рівня 1990 р. Це є свідченням того, що в керівництві соціально-економічними перетвореннями в країні були допущені серйозні прорахунки та помилки [1].

Трансформаційні процеси в економіці України мають свої характерні особливості. В країні, по суті, не було власної економічної системи — це була підсистема єдиного народногосподарського комплексу СРСР, яка була сформована для його обслуговування і не включала багатьох необхідних для самостійної

стійної системи елементів. Основний зміст трансформаційних перетворень в країні, таким чином, полягає в переході до комплексної і цілісної економічної системи, яка функціонує на ринковій основі. Сьогодні абсолютно очевидно, що об'єктивною необхідністю трансформації економіки України є: перехід від екстенсивних методів господарювання до інтенсивних; забезпечення структурної перебудови економіки на базі новітніх технологій, розширення наукоємних виробництв; реалізація програм нарощування виробництва товарів споживчого ринку, збалансованих з динамікою платоспроможного попиту; пріоритетність малих форм господарювання; утримання інфляції, індексація всіх кількісних параметрів економічних показників; забезпечення ефективності соціальних реформ [2].

На сьогоднішній день Україна виступає державою, яка динамічно розвивається і прагне більш активно включитися в суспільно-економічні процеси сучасного світу, інтегруватися в європейське співтовариство. Це вимагає пошуку, обґрунтування та застосування нових підходів до використання економічного, людського та природно-ресурсного потенціалу України та її регіонів для досягнення якісно нового рівня ефективності та конкурентоспроможності економіки та життя населення. Вирішення цих складних і актуальних завдань потребує глибокої аналітико-методичної роботи, аналізу і оцінки процесів трансформації національної економіки, розробки стратегічних напрямів і шляхів щодо їх удосконалення [2].

Література

1. Аніловська Г. Я. Ринкова трансформація економіки України (економічна роль держави) / Г. Я. Аніловська [Електронний ресурс]. — Режим доступу :<http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/348634.html> — Назва з екрана.
2. Чернюк Л. Г. Трансформаційні процеси в економіці України та її регіонах: проблеми та перспективи / Л. Г. Чернюк // Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки. — 2011. — № 1 (48). — С. 252-256.